CHUKA UNIVERSITY

UNIVERSITY EXAMINATIONS

EXAMINATION FOR THE AWARD OF DEGREE OF BACHELOR OF EDUCATION ARTS

KISW 201: PHONETICS AND PHONOLOGY

STREAMS: BED ARTS **TIME: 2 HOURS**

DAY/DATE: MONDAY 22/03/2021 **11.30 A.M. – 1.30 P.M.**

MAAGIZO:

- **Jibu swali la kwanza na mengine mawili.**

1. (a) Eleza dhana zifuatazo: (alama 10)

    (i) Fonetiki
    (ii) Fonolojia
    (iii) Fonolojia arudhi
    (iv) Silabi
    (v) Alofoni

    (b) Andika maneno yafuatayo kwa kutumia alfabeti ya kifonetiki ya kimataifa (IPA) (alama 10)

    (i) Nyakuliwa
    (ii) Chekesha
    (iii) Ghadhibisha
    (iv) Gwengwenywa
    (v) Yetu

    (c) Fafanua matawi matano ya fonetiki. (alama 10)

2. Kwa kutumia mfano, eleza mifanyiko mitano ya kifonolojia katika Kiswahili. (alama 20)

3. Eleza aina zozote tano za konsonanti kwa kuzingatia vigezo vifuatavyo:

    (a) Namna ya kutamka (alama 10)
    (b) Mahali pa kutamkia (alama 10)

4. (a) Tambua sifa nne za fonimu. (alama 4)

(b) Onyesha jinsi mbinu zifuatazo hutumika kubainisha fonimu za Kiswahili. (alama 16)

(i) Mpishano huru
(ii) Kufanana kifonetiki
(iii) Mgawanyo wa kiutoano
(iv) Jozi mlinganuo finyu.

5. (a) Tofautisha dhana za silabi na mkazo (alama 4)

(b) Bainisha miundo mitano ya silabi (alama 10)

(c) Jadili mitazano mitatu inayotumiwa kufafanua fonimu. (alama 6)